

Molnár Ferencnek, aki novelláival, croquis-jaival, a gyermekéletből kiragadott rajzaival rangot szerzett magának a magyar írók világában már az »Éhes város« megjelenése előtt is. Az utána következő regényei is mind kivételes sikereket jelentettek szerzőjének. 1913. márc. 19-én az Orsz. Színészegyesület dísztagjává választotta. A világháború elején »Az Est« haditudósítója volt. 1906. máj. 19-én házasságra lépett Vészi Margittal. 1908. dec. 19-én a Petőfi-Társaság tagjává választották. 1916. máj. 20-án a Ferenc József-rend tisztikeresztjét nyerte el. 1922. okt. 11-én házasságra lépett Fedák Sárival (L. o.), kitől 1925. okt. 21-én elváltak. 1923. jan. 3-án székfoglalóját tartotta a Kisfaludy-Társaságban. 1926. jún. 10-én Darvas Lili (L. o.) színművésznőt vette el feleségül. 1927. jan. közepén a francia becsületrend lovagi jelvényével tüntették ki.

Molnár Ferenc neve külön fejezetet jelent minden színpadi irodalmunk történetében. Az internacionális érdekességű, de azért tipikusan magyar és pesti szalonvígjátékok soha nem sejtett világsikere elválaszthatatlanul összeforrott az ő diadalmas csengésű nevével. Írói stílje, a legfinomabb franciákat megszégyenítő elméssége, páratlan dialógus-művészete, káprázatos színpadi bravúrja, merészen szárnyaló fantáziája, szemérmes lírája messze földön csodált, kivételes és irigyelt értékei irodalmunknak. De legnagyobb jelentősége — Pest szívének és lelkének első igaz, költői analízisén kívül — elsősorban külföldi hódításaiban van.

Molnár Ferenc — bátran elmondhatjuk — a magyar színpadi irodalom első nagykövete, sőt Napoleonja. Félelmes és győzelmes hódító, aki csatát csatára nyerve, öt világrész földjén tűzte ki már a magyar kultúra tiszta logóját.

Eredeti színművei ezek: »A doktor úr«, boh. 3 felv. Bem. 1902. nov. 28. Vígszínház. (»Der Herr Verteidiger« címmel, dr. Halm Alfréd fordításában előadták Berlinben, 1910. febr. 15-én. Bécsben a Neue Wiener Bühne bem. 1911. okt. 20-án, majd az Akademie Theater is műsorába illesztette, 1923. jan. 4-én. Hamburgban bem. 1911. március 16-án, Thalia Theater.) »Józsi«, boh. 3 felv. Bem. 1904. jan. 5. U. o. »Madár Matyi«, fővárosi látvá-

nyos életkép 11 képben. Társsz.: Heltai Jenő. Bem. 1906. máj. 16. Király Színház. »Az ördög«, vj. 3 felv. Bem. 1907. ápr. 10. Vígszínház. (Lásd részletesen: »Ördög« címszó alatt.) »Liliom, egy csirkefogó élete és halála.« Külvárosi legenda 3 felv., 7 képben. Bem. 1909. dec. 7. U. o. (Lásd részletesen a címszót.) »A testőr«, vj. 3 felv. Bem. 1910. nov. 19. U. o. Új betanulással: 1928. nov. 28. (Bécsben: a Deutsches Volkstheaterben bem. 1911. febr. 11-én. Berlinben: a Kleines Theaterben bem. 1911. febr. 17. 100-adszor: 1911. máj. 23. 150-edszer: 1911. szept. 19. A Residenztheaterben Róbert Jenő társulata előadta 1917. jún. havában. Ez alkalommal Berlinben 251-edszer adták. A főszerepet Abel Alfréd játszotta. Londonban: a Comedy Theaterben Basil Hood fordításában 1911. ápr. 28-án mutatták be. A St. James-színházban bem. 1925. jún. 20. Laibachban: 1912. jan. 10-én került színre. Párizsban: a Comedie Royale-ban bem. 1913. febr. 20-án. Zágrábban: 1914-ben játszották.) »A farkas«, vj. 3 felv. Bem. 1912. nov. 9-én, a Magyar Színházban. (Lásd: »Farkas« címszónál.) »A vacsora«, vj. 1 felv. Bem. 1915. jún. 5. Vígszínház. »A fehér felhő«, mirákulum 1 felv. 5 változásban. Zenszerz.: Kacsóh Pongrác. Bem. 1916. febr. 25. Nemzeti Színház. »Farsang«, szmú 3 felv. Bem. 1916. okt. 28. Vígszínház. Bécsben: 1917. márc. 15-én a Burgtheater adta elő; Berlinben: 1917. ápr. 2-án adták; Kölnben: 1917. július 5-én volt a bemutatója. A hannoveri Königliches Theater bem. 1918. febr. 9-én, ugyanakkor a kasseli színház is színre hozta.) »Uri divat«, vj. 3 felv. Bem. 1917. nov. 23. Nemzeti Színház. (Bécsben: 1918. jan. 25. Volkstheater.) »A hattyú«, vj. 3 felv. Bem. 1920. dec. 18. 100-adszor: 1921. jún. 10. (Berlinben »Der Schwann« címmel a Theater am Kurfürstendamm-ban bem. 1921. nov. 25-én. Milanóban a Manzoni-színházban 1922. okt. 24-én került színre. Newyorkban a Courth-Theatre bem. 1923. okt. 21-én. A prágai német színház 1923. nov. 3-án mutatta be. Párizsban 1927. jan. 14-én az Odéon adta elő.) »Színház«, három egyfelv. Bem. 1921. okt. 22. Magyar Színház. 100-adszor 1922. márc. 2. (Bécsben a Burgtheaterben 1922. febr.